20 ХВИЛИН
zt.20minut.ua

ГАЗЕТА ТВОГО РАЙОНУ

РОМАНІВ

№ 6 (329) • 11 березня 2026
Рекомендована ціна – 3,00 грн
Частина тиражу розповсюджується безкоштовно

СЕРЕДА

Зиму завершували у «Динамо», а **весну зустріли на «Спартак Арені»** с. 4

Бенефіс романівських скороходів в Ужгороді с. 2

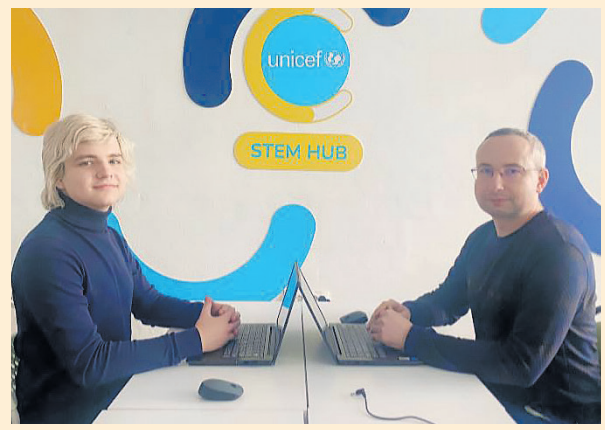

А тепер **про «манівського» чемпіона із Романова.** Також – із 10-Б с. 5

Благодійну лотерею проведено. Але це ще – не все!

Наталка Рисіч

Ціль – придбати вантажний роботизований комплекс, який значно полегшує роботу розрахунків арт-систем, підвозячи від польового складу до позицій із артилерійськими системами снаряди вагою від 35 до 45 кілограмів.

В іншому разі снаряди (міні, набої до іншої зброї) доводилося доправляти самотужки, або, як кажуть, на плечах вояків. Жителі села Велика Козара вирішили відгукнутися на заклик свого земляка Валентина Райковського, який служить у складі 71-ї аеромобільної бригади ЗСУ. Раніше роботизовані комплекси неодноразово доводили свою перевагу у ситуаціях із транспортування у найскладніших умовах бою боєприпасів від складів чи транспортних засобів, які привозили набої, міни та снаряди у район, розташований за два-три кілометри від лінії зіткнення. Аби придбати новий робот-транспортер, що зможе доставити у район призначення до 500 кілограмів вантажу, треба 400 000 гривень. І зібрати таку суму грошей вирішили земляки Валентина Райковського. Певна сума коштів для закупівлі роботизованого комплексу була зібрана, але до кінцевої мети треба ще збирати й збирати. Одним із інструментів такого збору стала благодійна лотерея, розіграш якої вирішено було провести у неділю, 8 березня. Лоти для розіграшу лотереї наповнювали пересічні жителі, приватні підприємці, небайдужі жителі села Велика Козара. Велику, якщо не вирішальну роль у процесі організації та проведення розіграшу благодійної лотереї виконувала діловод Л. М. Мумрик.

Зауважимо, що учасниками розіграшу могли стати багато людей. Причому не лише і не тільки із числа жителів села Велика Козара, але й із Романова чи й навіть із інших розташованих поряд сіл. Тим паче, що ціна лотерейного квитка, який давав право долучитися до розіграшу лотереї, була відносно невеликою – всього 100 гривень. Щодо лотів, які мали розігруватися у ході лотерейного заходу, то вони були на всі смаки. Наприклад сертифікат на 4 складометри дров. Два сертифікати дарували їхньому новому власнику кондитерські солодощі від Ірини Верніцької. Ще два сертифікати, які пропонувалися до розіграшу, давали можливість їхнім власникам отримати послуги майстрині манікюру Оксани Попової. Ще один лот розіграшу благодійної лотереї був представлений живою гускою від дружини Валентина Райковського – Діани Райковської. В окремому лоті розігрувався живий кріль від Лізи Шилюк. Як лотерейний лот у розіграші взяв участь мішок пшениці і ще один лот – мішок ячменю. Окремими позиціями розігрувалося шампанське і солодкий подарунковий набір від Тетяни Усік. Сертифікати на обслуговування авто від автосервісу ФІКСІКИ, два сертифікати від магазину одягу та взуття MASTER також розігрувалися кожен в окремому лоті лотереї. А далі лоти стосувалися набору шоколаду, цукерок, шампунів, рушників.

Розіграш благодійної лотереї проходив на вулиці, поблизу адміністративного приміщення старостату, оголошувалися ті люди, які купували квитки для участі у розіграші. Продаж квитків було організовано у місцевих магазинах, а для тих, хто не мав змоги купити квитки у закладах торгівлі, існувала можливість купити квитки через соціальні мережі або через перерахунок коштів на спеціальну банківську картку.

Всі лоти, які розігрувалися упродовж церемонії посеред Великої Козари, надали місцеві підприємці та небайдужі жителі не тільки Великої Козари, але й інших сіл Романівської селищної ради. Організатори проведення благодійної акції щиро подякували за підтримку і поміч родини загиблих героїв, і зокрема безмежної подяки удостоєна Марина Олексіївна Капіж.

Поки що, за тиждень **із 1 по 8 березня, для закупівлі роботизованого комплексу зібрано 46 тис. 200 гривень. Упродовж 8-го березня вдалося зібрати ще 4 000 гривень, і загальна сума зібраних коштів для робота-транспортера воїнам 71-ї бригади ЗСУ сягнула 50 тисяч і 200 гривень. Але збір триває, й надалі від свого бажання підтримати побратимів Валентина Райковського його земляки не відступлять.** Зрештою, це справа честі всієї громади, а тому збір на робота-транспортера продовжується і надалі. Головне – наші воїни знатимуть: ми пам'ятаємо, ми підтримуємо, ми поруч. Нам важко, але там, на лінії зіткнення із ворогом, незрівнянно важче. Тому ми маємо допомогти, напружитися ще і ще раз. Адже перемога над ворогом – справа кожного українця. **Тому – долучаймося. І – разом до перемоги!**

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001
Підтримай свободу слова!
ПЕРЕДПЛАТИТИ
на 1 місяць - 68,00 грн,
на 3 місяці - 164,00 грн,
на 6 місяців - 308,00 грн
У найближчому поштовому відділені!
СПОДОБАЛАСЬ ГАЗЕТА?

Хочете краще господарювати? Вчіться адмініструвати податки!

Наталка Рисіч

Тема делегування адміністрування місцевих податків і зборів від державних органів у підпорядкування місцевих громад поки що не стала помітною у суспільному дискурсі українського суспільства.

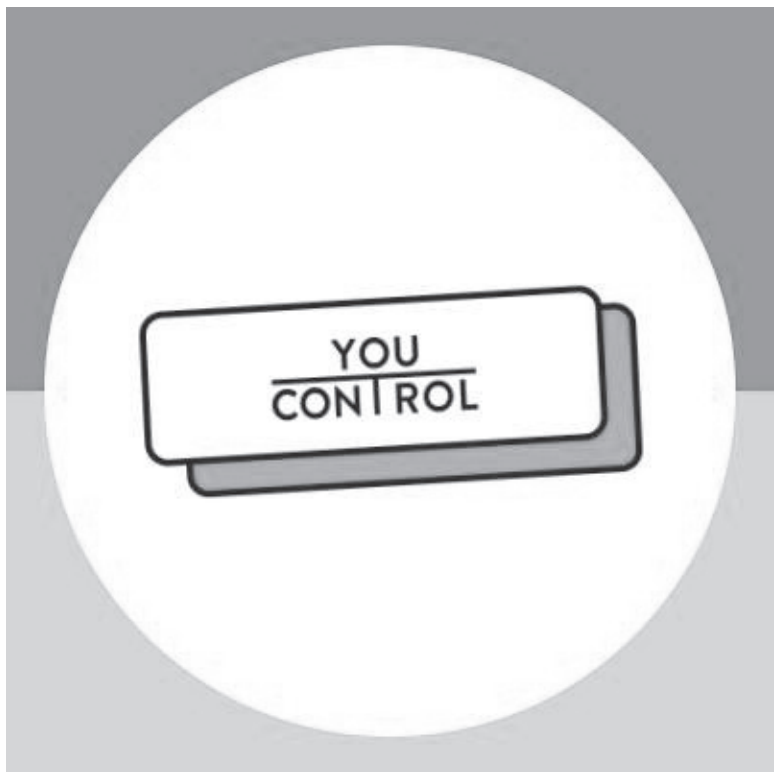

Це питання досить непросте і для багатьох громадян нашої держави абсолютно незрозуміле. Також із багатьох причин, головною із яких є кричуще низький рівень економічної і, тим паче, фінансової обізнаності населення України. Але варто звернути увагу на те, що Міністерство розвитку громад та територій України ініціювало доволі цікавий проєкт, який дозволить територіальним громадам добровільно долучитися до виконання функцій із адміністрування місцевих податків і зборів. Поки що він є експериментальним, але вже сьогодні Міністерство розвитку громад і територій сформувало попередній перелік громад – учасниць проєкту із залучення до адміністрування місцевих податків і зборів.

Головна мета урядовців на даному етапі – перевірити готовність громад до активнішої ролі в адмініструванні податків без зміни базового статусу податкових органів. Тобто сьогодні йдеться про те, що участь громад у такому проєкті – суто добровільна. А взаємодія між громадами (радами і їхніми виконкомами), державною податковою службою і державою має бути реалізована через укладені угоди.

Таким чином, тема про покращення процесу адміністрування місцевих податків і зборів сьогодні набуває нового і куди важливішого звучання. Адже не секрет, що місцеві бюджети стабільно і систематично недоотримують дуже потужні і великі обсяги податкових надходжень. Через, здавалося б, банальну причину – через невміння, а часто й небажання їх адмініструвати. Тому перше, що важливо з'ясувати, – чи готові громади адмініструвати місцеві податки? Ну а далі виникає питання про те, якими інструментами і заходами можна поліпшити таку готовність.

Якраз нещодавно, **у понеділок, 9 березня, відбулася зустріч представників фінансового відділу Романівської селищної ради із проєктним менеджером програми You Control Василиною Держипільською з питань розширення можливостей у користуванні платформою цієї програми.** Якраз можливості You Control як аналітичної системи, що дозволяє сформувати і отримувати у режимі реального часу інформацію щодо суб'єктів економічної діяльності, що розташовані і працюють на території громади.

Випробувати та дізнатися про можливості і ресурси програми You Control фахівці фінансового відділу Романівської селищної ради зможуть за допомогою демоверсії, якою керівництво You Control дозволить користуватися безкоштовно упродовж наступного місяця.

Часу цілком достатньо, аби зрозуміти, оцінити потенціал та можливості програмного забезпечення вищезгаданої програми. У подальшому Романівська селищна рада може придбати право на користування можливостями програми YouControl як онлайн-платформи, що дозволяє отримувати достатньо потужний інформаційний ресурс стосовно стану розрахунків (у тому числі й заборгованостей) усіх без винятку суб'єктів господарської діяльності, ФОПів і т. п. Звісно, володіючи сповна ситуацією стосовно стану розрахунків, сплати податків і зборів, орган місцевого самоврядування спроможний суттєво поліпшити їхнє адміністрування (стягнення). Те, що держава зрештою взяла (поки що на рівні декларацій) загалом правильний і очевидно давно назрілий курс на поліпшення адміністрування податків і зборів, річ зрозуміла. Те, що пошук податкових резервів буде невпинно продовжуватись, також можна не сумніватися. Але просто сидіти і спостерігати, коли нам скажуть, підкажуть, ще й допоможуть, сьогодні не варто. Слід напружити діяльність у напрямі вдосконалення системи адміністрування тих податків і зборів, які зможуть суттєво покращити рівень життя громади. Без очікування допомоги зверху, без часто марних сподівань на субсидії, дотації чи субвенції. Тому мусимо вчитися, перебудовуватися і діяти. Вже сьогодні, зараз і – негайно.

Рекордний долар: чому слабшає гривня і що буде з курсом далі

На початку березня долар в Україні кілька разів встановлював рекорди.

Попри це у Національному банку запевняють: різких стрибків курсу не очікують, адже країна має значні міжнародні резерви. Чому слабшає гривня та чого очікувати від валютного ринку, розповідає Центр громадського моніторингу та контролю.

Пояснення Нацбанку

Міжнародні резерви України досягли рекордних $60 млрд, тож у Нацбанку не бачать підстав для стрибка курсу валют. Там додали, що нині «подушка безпеки» вдвічі більша, ніж була на початку 2022 року. Про це в інтерв'ю «Економічній правді» розповів перший заступник голови Нацбанку Сергій Ніколайчук. Він зазначив, що НБУ розраховує на подальші значні обсяги зовнішнього фінансування.

За словами Ніколайчука, поточна динаміка курсу не загрожує ціновій і фінансовій стабільності. Коментуючи питання, чому Нацбанк одночасно дозволяє курсу поступово змінюватися і продовжує нарощувати запаси, він розповів, що нинішній і прогнозований рівень резервів на найближчі 2-3 роки відповідає приблизно 120% «композитної міри адекватності» за методологією МВФ. Як пояснюють журналісти «ЕП», адекватним вважається діапазон 100-150%, тож «подушка безпеки» України достатня, але не надмірна.

Значних коливань не прогнозують

За словами фінансиста Віктора Гальчинського, подорожчання валюти пов'язане насамперед із глобальною нестабільністю, зокрема напруженістю на Близькому Сході. У такі періоди інвестори традиційно переводять активи у долари, що підвищує попит на американську валюту і впливає на курси у різних країнах, зокрема й в Україні.

«Ми спостерігаємо ажіотаж, викликаний подіями у світі, зокрема тим, що відбувається в Перській затоці. Є два фактори. Перший – це раптове ситуативне зміцнення долара у світі, бо долар завжди дорожчає, коли Сполучені Штати починають якусь війну і вона триває», – заявив експерт в матеріалі УНН.

Він також зазначає, що на курс впливають побоювання щодо можливого зростання цін на паливо, адже будь-яка напруга у регіоні Перської затоки швидко відбивається на енергетичних ринках. Водночас раптового падіння гривні він не прогнозує через вже згадані резерви Нацбанку. За його словами, курс може поступово змінюватися, але різких коливань найближчим часом не очікується.

Сезонні фактори

Курс долара в Україні вже понад два роки не є фіксованим. Із жовтня 2023 року Національний банк дозволяє йому коливатися, тож на валютний ринок повернулися сезонні фактори. Зокрема, навесні аграрії перед посівною активніше обмінюють валютні надходження на гривню, щоб профінансувати польові роботи, що збільшує пропозицію валюти.

Саме тому, за словами директора департаменту фінансових ринків та інвестиційної діяльності «Глобус Банку» Тараса Лєсового, з 9 по 15 березня попит і пропозиція на валюту будуть майже збалансованими. Долар може змінюватися в межах 0,10–0,15 грн, а євро – 0,25–0,35 грн. Загальні курсові відхилення протягом тижня, за оцінкою банкіра, становитимуть близько 1–1,5%.

Чи варто купувати долар?

Відповідно до висновків видання «Мінфін», українці часто купують валюту саме після значного зростання курсу. Таку поведінку пояснюють психологічні фактори: страх втрати заощаджень, тривожність та невизначеність, які змушують людей ухвалювати фінансові рішення емоційно, а не раціонально.

«Це певна пастка мозку, який починає все бачити в гіршому вигляді та малювати однозначно негативні сценарії розвитку подій. Не варто звинувачувати людей у тунельному мисленні, адже під час війни кожен відчуває тривожність і високий рівень невизначеності», – пояснюють аналітики фінансового маркетплейсу КИТ Group.

Експерти також звертають увагу на так звану стадну поведінку: коли курс зростає і дедалі більше людей купують валюту, інші сприймають це як сигнал діяти так само. Через це ажіотаж лише посилюється, а покупці часто переплачують.

Водночас аналітики радять не піддаватися паніці та планувати обмін валюти заздалегідь. А ще користуватися лише ліцензованими банками та обмінниками.

Зарплата керівників громади: мала чи велика, але відома

Віктор Першко

Важко знайти новину чи подію, яка могла б здивувати, привернути потужну увагу якомога ширшої громадськості нашої країни.

На перший погляд війна і події на передньому краї, періодичні обстріли та прильоти, руйнування та загибель мирних громадян стали настільки частими, що люди до них звикли. Як не сумно про це говорити, але ж недарма кажуть, що людина до всього звикає.

Журналісти подали запити – відповідь не забарилася

Проте є новини, які зазвичай збуджують громадську думку більше, ніж навіть події військово-мілітарного звучання. І якраз минулого тижня на Житомирщині однією із таких подій стало оприлюднення інформації про зарплати голів громад у Житомирській області. Інформацію про нарахування заробітної платні, премій і матеріальних допомог очільникам більшості громад Житомирщини оприлюднило керівництво Житомирської регіональної дирекції Національної суспільної телерадіокомпанії України. В принципі, будь-який громадянин, будь-яка громадська організація (а тим паче будь-який засіб масової інформації) мають право на отримання публічної інформації від будь-якого органу влади. І якраз зарплата очільника громади є такою публічною інформацією. Тому ті громади (сільські, селищні та міські ради), які відповіли на запити Житомирської регіональної дирекції АТ «НСТУ» (у народі його називають «Суспільне»), виконали абсолютно легітимне право засобу масмедіа на оприлюднення розмірів заробітної платні, премій та інших виплат, яку отримують очільники громад як службовці місцевого самоврядування.

Слід зауважити, що знайшлися і такі громади, керівництво яких вважає, що **лише** уповноважені державою органи (наприклад податкова інспекція), а також профспілки мають право і повноваження цікавитись тим, які суми зарплат та інших виплат нараховані керівникам органів місцевого самоврядування. Таку позицію щодо запитів журналістів Суспільного ТБ і радіо зайняли керівники Городоцької громади (громада утворена на території колишнього Радомишльського району). Керівництво Тетерівської сільської ради надало інформацію, яка не дає можливості встановити справжній розмір нарахування зарплати та інших виплат для голови місцевої громади. Усі інші керівники громад Житомирщини абсолютно повно і коректно відповіли на запити Житомирської регіональної дирекції Національної суспільної телерадіокомпанії України. Нині така інформація існує у консолідованому вигляді, і кожен житель Житомирщини може проглянути її в інтернеті.

Чи є серед голів громад мільйонери?

Однак слід зауважити, що вже зараз, всього-на-всього через три-чотири дні після оприлюднення офіційних відомостей про нарахування зарплат керівникам громад Житомирщини, у товщі громадської думки накопичилася інформація, яка не відповідає дійсності. Тобто чимало людей на рівні розмов, чуток, розмірковувань і балачок обговорюють чутливу для громадськості тему. На жаль, у багатьох випадках поряд із достовірними цифрами звучить багато спотвореної інформації. Наприклад, твердження про те, що усі керівники громад Житомирщини є мільйонерами за рівнем нарахованих зарплат, є неправдою. Якщо врахувати, що у Житомирській області є 66 територіальних громад, то лише у семи із них керівники отримали у 2025-му році більше мільйона НАРАХОВАНИХ зарплат. Ми кажемо «ЛИШЕ» тому, що в інших 59-ти голів територіальних громад рівень нарахованих зарплат менше мільйона гривень за рік. У кожного сільського, селищного чи міського голови рівень нарахованої зарплати є різним. Наприклад, очільниця Андрушівської громади Галина Білецька має річну кількість нарахованої зарплати на рівні 1 млн 110 тисяч гривень. Вчорайшенський сільський голова (громада на території колишнього Ружинського району) мав у 2025-му році 1 млн 070 тис. гривень нарахованої зарплати. Хорошівський селищний голова із нарахованою сумою річної зарплати 1 млн 60 тис. грн також увійшов у число керівників-мільйонерів.

Загальні нарахування мільйон і вище		
Громада	Керівник	Загальні нарахування
Андрушівська міська територіальна громада	Галина Білецька	1 111 827,76
Вчорайшенська сільська територіальна громада	Олександр Черешнюк	1 072 752,95
Хорошівська селищна територіальна громада	Володимир Столярчук	1 060 422,38
Ружинська селищна територіальна громада	Людмила Біляк	1 052 908,75
Вільшанська сільська територіальна громада	Сергій Мельник	1 040 269,73
Коростишівська міська територіальна громада	Юрій Денисовець	1 003 769,96
Березівська сільська територіальна громада	Михайло Яромов	1 003 405,48

Середньомісячні нарахування від 80 тисяч		
Громада	Керівник	Середньомісячні нарахування
Андрушівська міська територіальна громада	Галина Білецька	92 652,31
Вчорайшенська сільська територіальна громада	Олександр Черешнюк	89 396,07
Хорошівська селищна територіальна громада	Володимир Столярчук	88 368,53
Харитонівська сільська територіальна громада	Зінаїда Зубленко	87 937,84
Ружинська селищна територіальна громада	Людмила Біляк	87 742,39
Вільшанська сільська територіальна громада	Сергій Мельник	86 689,14
Коростишівська міська територіальна громада	Юрій Денисовець	83 647,49
Березівська сільська територіальна громада	Михайло Яромов	83 617,12
Ушомирська сільська територіальна громада	Людмила Мала	82 595,24
Коростенська міська територіальна громада	Володимир Москаленк	80 892,63
Горщиківська сільська територіальна громада	Олексій Туровський	80 192,11

Однак є низка керівників громад, які мають вдвічі, а то й навіть втричі менші суми нарахованих зарплат у 2025-му році. Найменшу зарплатню серед очільників громад має Новоборівський селищний голова Григорій Рудюк – 347 тисяч гривень за рік, або 28,6 тис. грн на місяць. Білокоровицький селищний голова Сергій Коцур має річну кількість нарахованої зарплатні у сумі 384 тис. грн, або 32 тис. грн. щомісяця. Є низка громад, у яких рівень річної нарахованої зарплати керівника сягає 450-600 тисяч гривень. Але найбільш популярним розміром річної кількості нарахованої зарплати для голів громад Житомирщини є суми в 700-980 тисяч гривень. Наприклад **виконуючому обов'язки Романівського селищного голови Ю. М. Чумаченку у 2025-му році було нараховано загальну суму зарплати розміром 943 тис. 829 грн (це 78, 7 тисячі грн щомісяця). Сума нарахованої зарплати у Миропільського сілького голови Власюк С. В. за 2025-й рік сягає 788 тис. грн (щомісячний розмір 60 тис. грн). Баранівському міському голові О. Ю. Мігею у 2025-му році було нараховано 908 тис. грн. Чуднівський міський голова Віталій Войтко у минулому році мав 641 тис. 182 грн нарахованої зарплати, премії та матеріальної допомоги.** До речі, премії і розміри матеріальної допомоги у більшості голів територіальних громад Житомирщини у відповідях на запити журналістів Суспільного ТБ і радіо вказані окремими сумами і мають абсолютно різні розміри.

Тепер до питання щодо співвідношення величини заробітної плати, преміювання та виплати матеріальної допомоги голові громади і територій громад, кількості населення, яке в них проживає. Чогось закономірного, якими сумами обчислюються величини зарплат у керівників громад, поки що сказати важко. Для цього у кожному конкретному випадку потрібен коментар фахівця-фінансиста чи економіста. Адже на розмір зарплати і премії впливають не лише показники розвитку громад, але й стаж державної служби, який впливає на ранг конкретного службовця місцевого самоврядування. Однак людям, які читають ці рядки і намагаються зрозуміти зміст оприлюднених вище показників, розмірів і т. п., важливо знати, що рівень преміювання чи надання матеріальної допомоги керівнику громади встановлюється рішенням сесії відповідної ради. Тобто депутати селищної ради (у Романові, Мирополі в тому числі) під час сесії вирішують і голосують, який рівень оплати праці буде у поточному році у керівника громади.

Цікаво читати відповіді керівників певних громад, де поряд із конкретними сумами зарплати, премій та допомог сказано, що посадові особи місцевого самоврядування (йдеться, звісно ж, про керівників громад) одержують заробітну плату, розмір якої **має забезпечувати достатній життєвий рівень.** Тобто автор такої відповіді (наприклад чиновник Вчорайшенської сільської ради) вважає, що 90 з гаком тисяч гривень, яку отримує в місяць очільник цієї громади, можуть забезпечити для нього ДОСТАТНІЙ життєвий рівень. У будь-якої людини (і в нашого читача – також) виникає запитання про те, чи може забезпечити для себе достатній життєвий рівень вчитель із щомісячною зарплатою у 14 тисяч гривень? А що вже казати про медсестру з лікарні, яка також заробляє в місяць не більше 12-13 тисяч гривень. На такому фоні «достатнього рівня» годі щось казати про пенсіонерів, розмір пенсії яких ледве перевалює за 4 тисячі гривень.

А тепер увага – на часі декларування!

Таким чином, вже перша реакція на оприлюднену житомирською регіональною дирекцією Суспільного ТБ і радіо інформацію про розміри річних зарплат керівників громад Житомирщини засвідчує те, що така інформація має бути легко доступною для всіх громадян Житомирщини. Якщо конкретно, то на сайті кожної громади має бути така і подібна інформація про те, скільки нараховано зарплатні голові громади, його заступникам і чиновникам сільської, селищної чи міської ради. Тоді люди (члени громади і не тільки вони) знатимуть, за що керівників преміюють або ж надають матеріальну допомогу. Із оприлюдненням і конкретним зазначенням певних грошових сум і розмірів преміювання. У всіх інших випадках, коли така і подібна інформація не оприлюднена або ж розмістити таку інформацію найчастіше забувають, виникає нездоровий інтерес, на основі якого з'являється багато чуток. Аби цього не було, потрібна комунікація. Потрібна прозорість. Потрібно те, що називають зворотнім зв'язком із громадою. Адже не варто забувати, що вже до 1 квітня 2026-го року усі депутати місцевих рад включно із чиновниками виконкомівських апаратів цих же рад мають заповнити і подати електронні декларації про доходи і статки за попередній рік. **Це не порада і не побажання, а дуже серйозна вимога законодавства.** До речі, керівники громад мали б знати, що вже через деякий час після 1 квітня (наприклад у період із 15 по 20 квітня) було б бажано публічно оприлюднити інформацію щодо наявності (чи відсутності) порушень у процесі декларування. І загалом важливо пам'ятати, що процес декларування – це не спроба з'ясувати, хто із чиновників, депутатів, керівників чи заступників селищного голови має найбільші доходи, зарплати чи статки, а бажання запровадити рівень довіри і відкритості у роботі органів влади. А це шлях до найголовнішого – до взаємоповаги влади і народу. Поки що для нас така ситуація є мрією чи орієнтиром. То ж чи не пора змінювати ситуацію на краще? Для цього, власне, нічого важкого чи особливого робити не потрібно.

А тепер про «манівського» чемпіона із Романова. Також – із 10-Б

Віктор Першко

Напевно, у тому, що 10-Б клас Романівського ліцею № 1 подарував одразу трьох учасників цьогорічного конкурсу Малої академії наук України, щось таки є.

Ми вже розповідали про досягнення Ярослава Паламарчука та Олени Башинської, але поза увагою нашого читача поки що залишився успіх **Івана Богінського,** який змагався на обласному рівні із «манівськими» конкурсантами у секції «Програмна інженерія» і робота якого отримала найвищі оцінки та зливу відгуків у середовищі членів журі конкурсу МАН.

Відтепер Іван Богінський разом зі своїм вчителем-наставником і керівником проєкту «Розробка мови програмування Avenir» Олексієм Гривюком готуватиметься до наступного, республіканського, етапу конкурсу Малої академії наук України.

Хотілося б побажати представнику Романівського ліцею № 1 найвищого злету, тим паче, що усі підстави для цього у нього є. Загалом наче немає нічого несподіваного у тому, що саме Іван став переможцем обласного конкурсу «манівських» проєктів у секції «Програмна інженерія».

Іван Богінський

Особливо якщо взяти до уваги, що переможець вже не перший рік займається мовами програмування. Взагалі шкільна біографія Івана Богінського багата і цікава завдяки цілій низці подій, які відбувалися під час його навчання у ліцеї.

Достатньо лише зауважити, що Іван двічі достроково складав екзамени і отримував цілком кваліфіковані висновки щодо успішного освоєння навчальної програми у двох класах початкової школи. Відтак нічого дивного у тому, що хлопець трохи молодший від своїх однокласників, і немає, тим паче, що уваги на цей фактор зазвичай не звертають. Ну а мовами програмування Іван Богінський розпочав займатися ще у восьмирічному віці. Важко збагнути, наскільки складно чи просто це у нього виходило, але якраз-таки Іван переконав нас у тому, що програмування можна вивчати самостійно. Звісно ж, до певної пори, однак навіть сьогодні, коли Іван Богінський досяг рівня переможного результату на обласному етапі конкурсу МАН України, траєкторія його успіху заслуговує на статус певного феномену, який поки що незвичний чи й навіть унікальний на рівні нашого звично побутового поспостереження. Найкращий діагноз успіху Івана Богінського нині може дати чи визначити його керівник і наставник у роботі над проєктом Олексій Гривюк, оскільки ніхто інший, окрім Олексія Петровича, у наукові тонкощі свого учня стосовно розробки мови програмування Avenir нині не вникав із цілком зрозумілих причин. Якщо спробувати віднайти той секрет здобутої Іваном Богінським перемоги, то вона має багато складових. Це безумовно і насамперед сім'я і батьківське середовище, яке допомогло і далі допомагає розкрити дивовижні у своєму прояві задатки талановитої дитини. Адже чого лише варте музичне захоплення Івана грою на скрипці, яке вимагає від нього відвідин музичної школи аж у Баранівці, оскільки у Романові скрипалів у музичній школі не навчають. Чогось незвичайного, особливого, що могло потужно позначитися на його успішній освітянській біографії, Іван згадати не зміг, хоча, можливо, винятково важливу роль мав якраз той факт, що у пору його дошкільного дитинства найбільшу увагу своєму внукові приділяла його бабуся, яка, окрім читати і писати, навчила Івана табличці множення. Втім, сьогодні на те, що було колись і раніше, уваги звертати не доводиться, оскільки куди важливішим у житті Івана Богінського є вектор майбутнього спрямування у його житті. Як воно буде далі, покаже час, адже попереду у нашого «манівського» чемпіона не лише залишок нинішнього навчального року, але й цілий рік навчання у випускному класі. Але вже сьогодні Іван Богінський має приціл на вступ до Київської політехніки, де є факультет і напрям із вивчення програмної інженерії. Хтозна, можливо, нинішній успіх ліцеїста із Романова стане трампліном у виборі професійного заняття, але те, що хлопець із характером ентузіаста, оснащеного якостями соціального лідерства, може і навіть повинен стати справжнім і довершеним фахівцем, сумнівів немає. Принаймні сьогодні, коли учень 10-Б класу Романівського ліцею № 1 Іван Богінський впевнено, системно і наполегливо торує свій життєвий шлях траєкторією успіху.

Бенефіс романівських скороходів в Ужгороді

Віктор Єрофеєв

Якщо футбол вважають в Україні спортом № 1, то у Романові є спортсмени, які за популярністю і кількістю здобутих спортивних трофеїв вже давно можуть змагатися із дуже іменитими футболістами.

Йдеться, звісно ж, про легкоатлетів-скороходів, яких виховує місцевий тренер-романівчанин Анатолій Сушицький. Минулий тиждень минув під егідою чемпіонату України зі спортивної ходи. До Ужгорода, куди весна приходить чи не найшвидше в Україні, прибули найсильніші скороходи з усієї України. У юнацькій першості (U-16) України беззаперечним фаворитом є спортсмен із Романова **Максим Беник**. Місяць тому Максим тріумфував у Львові на дистанції у закритих приміщеннях, а вже у першу березневу суботу залишив позаду усіх своїх конкурентів і здобув золото чемпіонату України серед юнаків. І це у свої 13 років, бо 14-річчя наш чемпіон відзначатиме лише 5 квітня. Справді феноменальний результат!

У категорії юніорських змагань очікувану перемогу на дистанції 5 км здобув вже відомий і навіть титулований романівський скороход **Ілля Тишкевич**. Другим на цій же дистанції був також вихованець А. Ц. Сушицького **Роман Цьомик**. Роман в Ужгороді показав свій найкращий час, а тому його прогрес неабияк тішить тренерів збірної України, яка за кілька днів відбуває до Туреччини для участі у Балканських іграх. Саме там, в Ізмірі, і Тишкевич, і Цьомик мають продемонструвати свої найкращі властивості і принести команді належні турнірні бали.

Ще один старт приніс романівчанам дуже приємну звістку: наша **Аня Рудик**, яка вийшла на дистанцію у 5 км, зуміла стати другою призеркою. Це для неї – очевидний прорив у спортивній кар'єрі, бо чи не вперше на рівні всеукраїнських змагань Ганна Рудик піднімається на п'єдестал пошани. Ну а для **Іванни Никодюк**, яка в Ужгороді продемонструвала п'ятий результат, виступ її подруги і підсумкове друге місце на дистанції в 5 км мають стати стимулом для подальшого росту і прогресу. Загалом бенефіс романівських спортсменів на чемпіонаті в Ужгороді став тріумфом для їхнього тренера Анатолія Сушицького. Тим паче, що на фахівця із глибокої провінції вже давно із осторогою дивляться його колеги із Житомира, Луцька, Хмельницького та зі столиці України. Бо ж раніше такого в історії легкої атлетики України навіть не траплялося, коли представники одного тренера досягають очевидних і дуже вагомих успіхів на всеукраїнському рівні. Коли романівська школа скороходів вже сьогодні вважається не просто суцвіттям талантів, але й феноменально плідним осередком для поповнення збірної України талановитими спортсменами – скороходами. До речі, можемо зауважити, що нинішній легкоатлетичний сезон 2026-го року насичений неймовірною кількістю змагань, де представники Романова і надалі будуть шліфувати свою спортивну майстерність і претендуватимуть лише на найвищі нагороди. А що, підстав для успіху хіба немає?

Зиму завершували у «Динамо», а весну зустріли на «Спартак Арені»

Віктор Єрофєєв

Якщо лютий традиційно завершує зиму, то березень не лише привносить у природу весну, а вболівальникам футболу цей місяць дарує зливу вражень, емоцій, новин, які народжуються на футбольних стадіонах.

І йдеться не лише про змагання спортсменів-професіоналів, які грають у ПФЛ України, але й про аматорські клуби та їхні команди, які беруть участь у чемпіонатах районів, областей, а дехто із аматорів грає у всеукраїнському чемпіонаті. До когорти таких аматорів належить і минулорічний чемпіон Житомирської області – романівський FC «VIVAD», який розпочав безпосередню підготовку до ігор II кола чемпіонату України 2025/2026 років серед аматорських колективів.

Ми неодноразово розповідали нашим читачам, що взимку футболісти головної романівської команди підтримували свої спортивні кондиції у матчах чемпіонату Житомира серед футзальних колективів. Футзал, звісно ж, – трохи інший вид спорту і має низку відмінностей від тактичних малюнків футболу на великому футбольному майданчику. Але фізичну форму, звичку працювати із м'ячем гравці футзальних колективів не втрачають якраз у той період, коли погода зовсім не дозволяє тренуватись на великому стадіоні. Але березень таки настав, тепло потроху повертається до наших країв, і перший етап підготовки до нового сезону футболісти «VIVADа» проводять у ході першого весняного турніру, приуроченого пам'яті відомого житомирського футбольного тренера Миколи Сосюри.

7 березня романівчани проводили вже свій другий матч у межах цього турніру, і вже зовсім під вечір на футбольному полі зі штучним покриттям житомирського стадіону «Спартак Арена» FC «VIVAD» зустрічався із бронзовим призером минулорічної першості Житомирської області – ФК «Станишівка». Після стартового матчу, коли тиждень тому романівські футболісти поступилися дублерам ФК «Полісся» із мінімальним відставанням – 2:3, саме FC «VIVAD» вважався фаворитом гри, хоча, звісно ж, тренери та керівники обох колективів ставлять перед футболістами конкретну мету – підготуватися до чергового футбольного сезону у найкращих кондиціях. Проте перевага у класі, а також суто фізична готовність гравців FC «VIVAD» виявилася кращою, про що засвідчили показники на табло стадіону. 2:0 – перемога романівського клубу, а м'ячі у ворота станишівської команди забили Денис Гриневич та Володимир Шевчук (пенальті). Таким чином, наші земляки проведуть ще три гри згідно з календарем турніру і вже 28 березня гратимуть перший матч другого кола аматорської першості України. **Перший матч FC «VIVAD» проведе на своєму стадіоні у Романові, а суперником романівчан стануть гравці «Колосу» із міста Полонне.** Любителям футболу буде цікаво дізнатись, що якраз склад «Колосу» із Полонного поповнився взимку 2026-го року низкою футболістів із колишнього гранда футболу Житомирщини «Полісся» із села Ставки. Тож «Колос» у квітні 2026-го року гратиме відмінно іншим складом, який відрізнятиметься від минулорічного «Колоса», у якого романівчани виграли на полі стадіону у Полонному. У тому, що футбольний клуб із Полонного сьогодні поповнюється сильними і досвідченими гравцями, є два наслідки. Перший полягає у тому, що наші сусіди мають шанс значно зміцніти як футбольний колектив. Однак є одне зауваження, яке стосується термінів і часу, що знадобиться «Колосу» для отримання хоча б мінімальної ігрової практики. А це, як мінімум, півтора – два місяці, коли триватиме весняна частина аматорського чемпіонату України із футболу. Втім, до чого готуватимуться колективи футбольних клубів із Романова та Полонного, ми зможемо побачити з трибун стадіону Романівської ДЮСШ вже за два тижні. Отже, зовсім скоро!

P. S. 8 березня FC «VIVAD» зіграв свій заключний матч у зимовому чемпіонаті міста Житомира з футзалу. Романівчани грали із лідером елітного дивізіону — командою «Енергія», яка претендувала на чемпіонське звання за підсумками чемпіонату. Зрештою, дуже видовищний матч минулої неділі завершився результативною нічиєю — 4:4. Таким чином, FC «VIVAD» посідає четверте підсумкове місце в елітному дивізіоні зимової першості Житомира із футзалу.

У Довбиші згадували Станіслава Багінського

Віктор Єрофєєв

Розповісти про турнір за участі ветеранів футболу завжди хочеться якомога швидше і найдетальніше.

Те, що 28 лютого 2026-го року у Довбиші відбувся турнір пам'яті зіркового футболіста покоління 70-90-х років минулого століття, неабияк додає честі спортивній громаді Довбиської селищної ради. Тим паче, що дедалі менше вболівальників сьогодні пам'ятають виступи Станіслава Багінського. Хоча б тому, що багато людей із числа вболівальників тридцятирічної давності вже пішли в інше життя. Але ветерани футболу, які виступають у категорії «55+», вважають за честь зустрітися на футбольному майданчику, аби вшанувати пам'ять свого колеги, який вірою та правдою служив довбиському футболу.

Цього року 28 лютого на турнір у Довбиш прибули футбольні команди ветеранів із Баранівки, Пулин та Романова. Таким чином, разом із господарями та організаторами змагань вийшов дуже цікавий квартет ветеранських команд, який упродовж одного дня визначав переможця і призерів турніру. Звісно ж, господарі турніру доклали усіх зусиль, аби перше місце вибороли колишні одноклубники Станіслава Багінського. Так воно й сталося, хоча місцеві ветерани зуміли випередити суперників із Романова лише за підсумками підрахунку різниці забитих і пропущених м'ячів. Обидві команди (як ветерани із Довбиша, так і їхні ровесники із Романова) набрали однакову кількість очок (7). Але господарі забили 16 голів, пропустивши лише 8, у той час, як ветерани із Романова змогли забити 11 м'ячів, а пропустили у свої ворота лише 5 голів. У підсумку романівські ветерани стали другими призерами турніру, а третіми були футболісти із Пулин, які набрали 3 очки. Баранівська команда не набрала упродовж турніру жодного очка і тому зайняла четверте місце серед учасників квартету. Ну а кращим голеадором у складі романівських ветеранів став Андрій Бондаренко, який забив 28 лютого у ворота суперників аж 6 м'ячів. Нагадуємо – лише за один день!

Міфи і факти про ендометріоз

На цю хронічну патологію страждають мільйони жінок у світі.

Через брак достовірної інформації пацієнтки часто стикаються з неправильними діагнозами, запізнілим лікуванням або необґрунтованими страхами.

5 цікавих фактів про ендометріоз, які варто знати:

-ендометріоз – це не просто болючі місячні. Це хронічне захворювання, коли тканини, схожі на ендометрій, ростуть поза маткою;

-симптоми можуть бути непомітними, а іноді проявляються у вигляді кривавих сліз під час менструації;

-захворювання може впливати на фертильність – до 30–40% жінок із ендометріозом стикаються з труднощами зачаття;

-вчасна діагностика дозволяє контролювати симптоми і запобігти ускладненням;

-полегшити стан допомагає комплексне лікування: медикаменти, хірургія, підтримка способу життя та психологічна підтримка.

5 найпоширеніших міфів про ендометріоз

1. Ендометріоз завжди супроводжується болем.

Під час ендометріозу часто відчувається біль, але це буває не завжди. Лікарі наголошують, що ендометріоз може бути і без больових відчуттів. Це залежить від того, де саме розташовані вогнища захворювання, чи виділяють вони речовини, що подразнюють нервові закінчення, а також від індивідуальної чутливості організму до болю. Існують випадки, коли жінка навіть не підозрює про наявність у неї ендометріозу.

2. Ендометріоз завжди призводить до безпліддя.

Ендометріоз може підвищувати ризик безпліддя, але далеко не завжди його спричиняє. Хвороба здатна негативно впливати на роботу яєчників, маткових труб та призводити до спайок у малому тазі. Через це можуть виникати проблеми із зачаттям. Але водночас ендометріоз не завжди означає безпліддя. Деякі жінки з важкими формами хвороби успішно вагітніють без додаткового лікування і навпаки. Тобто ступінь поширеності ендометріозу не завжди прямо пов'язаний з можливістю завагітніти.

3. Ендометріоз виникає через рівень естрогену.

Ендометріоз пов'язують із гормональними порушеннями, зокрема з підвищеним рівнем естрогену, проте це лише один із факторів, який впливає на розвиток патології. Сучасні наукові дані не підтверджують, що саме високий рівень цього гормону є причиною виникнення хвороби. Ендометріоз – складне захворювання з багатофакторною природою, в якому вагому роль можуть відігравати імунні порушення, запалення та генетична схильність.

4. Ендометріоз зникає з появою менопаузи.

Поширене уявлення про те, що ендометріоз автоматично зникає з настанням менопаузи, є неповним і не зовсім точним. Невелика кількість жінок стикаються з ендометріозом навіть у постменопаузальний період. Причиною цього можуть бути залишкові ендометріоїдні тканини, які продовжують реагувати на гормональні зміни організму, або інші механізми, що підтримують запалення та їхній ріст.

5. Після видалення матки настає одужання.

Гістеректомія (операція із видалення матки) справді може значно полегшити симптоми для багатьох пацієнток, проте повне зникнення хвороби не гарантоване. У частини пацієнток симптоми зберігаються або із часом повертаються. Головна причина полягає в тому, що ендометріоз не обмежується лише маткою. Його вогнища можуть розташовуватися за межами цього органу – на яєчниках, кишківнику чи інших тканинах.

Пам'ятайте: якщо ви відчуваєте біль, тривалі місячні або проблеми із зачаттям – не ігноруйте сигнали свого тіла, зверніться до лікаря.

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

ДИФТЕРІЯ

Дифтерія – це небезпечна бактеріальна інфекція, що уражає дихальні шляхи, горло та шкіру, спричинена паличкою Corynebacterium diphtheriae, яка продукує дуже сильний токсин.

Збудник дифтерії передається повітряно-крапельним шляхом. Небезпечних ускладнень дифтерії можна запобігти за допомогою вакцинації.

Коли роблять щеплення?

Вакцинація від дифтерії входить до Національного календаря щеплень і є безоплатною. Комбінована вакцина проти кашлюка, дифтерії та правця вводиться за графіком 2, 4, 6 та 18 місяців, далі – ревакцинація у 6 років та у 16 років. Дорослим варто проводити ревакцинацію кожні 10 років, оскільки захист проти дифтерії згасає з часом.

Чому важливо подбати про щеплення?

Збудник дифтерії виробляє надзвичайно потужний токсин, який уражає серце, нервову систему та нирки. Найнебезпечнішим є також утворення щільних плівок, які можуть перекрити дихальні шляхи, що призводить до задухи.

Серед ускладнень дифтерії також можуть бути запалення серцевого м'яза, токсичне ураження нервової системи, пневмонія або порушення роботи нирок.

Які симптоми дифтерії

Інфікуватися можна повітряно-крапельним шляхом або через предмети побуту. Інкубаційний період триває від 2 до 10 днів. Дифтерія підступна тим, що на початковому етапі її легко сплутати зі звичайною застудою, ГРВІ.

Перші симптоми – незначний біль у горлі, невелике підвищення температури, можлива осиплість голосу. Проте згодом з'являються сірі плівки у горлі та на мигдаликах, набряк шиї та збільшення лімфовузлів, утруднене дихання та ковтання.

ПЕРЕГЛЯНЬТЕ МЕДИЧНУ КАРТУ ДИТИНИ: якщо пропущено щеплення — зверніться до лікаря, щоб надолужити його. Якщо ви дорослий і не пам'ятаєте, коли востаннє робили щеплення від дифтерії та правця (або минуло понад 10 років) — запишіться до свого сімейного лікаря вже сьогодні.

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Дівчаток 12-13 років безкоштовно вакцинують проти ВПЛ: відповіді на поширені питання

До оновленого Національного календаря профілактичних щеплень включено вакцину проти вірусу папіломи людини (ВПЛ) для дівчат віком 12–13 років.

Медичний директор Національного інституту раку Арман Качарян відповідає на основні запитання щодо ВПЛ та вакцинації проти ВПЛ-інфекції.

У чому специфіка, підступність та небезпека ВПЛ?

Це одна з найпоширеніших вірусних інфекцій у світі. Існує понад 200 типів цього вірусу, і більшість людей інфікується ним хоча б раз у житті. Людина навіть може не знати про це, оскільки перебіг може бути безсимптомним.

Низькоонкогенні типи ВПЛ зазвичай викликають бородавки або ж кондиломи, а от високоонкогенні – можуть призводити до раку. Зокрема, 99% випадків раку шийки матки спричинені саме ВПЛ-інфекцією. Також ВПЛ може спричиняти рак анального каналу, ротоглотки, статевого члена, вульви, піхви.

Водночас у 90% людей організм контролює інфекцію та виліковується самостійно. Разом з тим в деяких випадках інфекція залишається та може спричинити онкологічне захворювання.

Як запобігти захворюванню?

Вакцинація є найдієвішим способом захисту від ВПЛ. У вакцинованих дівчат ризик раку шийки матки знижується на ~86%, якщо вакцинацію проведено до 16 років, і на ~68 %, якщо вакцинацію зроблено у віці 17–19 років.

У оновленому Календарі профілактичних щеплень передбачена можливість безоплатної вакцинації для дівчат віком 12-13 років найсучаснішою 9-валентною вакциною.

Навіщо вакцинувати дітей проти інфекції, що передається переважно статевим шляхом, з 12 років, якщо вони ще не живуть статевим життям?

Робити щеплення варто до появи вірусу в організмі, тобто до початку статевого життя, а не після. В ранньому віці імунна система краще формує захисну відповідь, а ефективність вакцини є максимальною.

Чи можна довіряти вакцині проти ВПЛ, якщо в інтернеті багато негативних відгуків про неї?

Вакцину проти ВПЛ почали застосовувати у світі ще у 2006 році. З цього часу було використано понад 500 мільйонів доз ВПЛ-вакцин у різних країнах і проведено численні дослідження їхньої безпеки. В оглядах після впровадження вакцини не було виявлено жодних тривожних сигналів щодо безпеки, а побічні ефекти, як і у більшості вакцин, були легкими та короткочасними (наприклад біль у місці ін'єкції).

Чому за державний кошт вакцинація нині лише для дівчаток 12–13 років?

Це стратегічне рішення для порятунку життів в умовах обмежених ресурсів. Водночас вакцинація рекомендована також хлопцям і дорослим за кошти місцевих програм або власний кошт.

Повне інтерв'ю з Арманом Качаряном читайте на сайті Національного порталу з імунізації: https://vaccine.org.ua/eksperty-interviews/arman-kacharyan/

Джерело: Міністерство охорони здоров'я України

Гороскоп на тиждень 11 березня - 17 березня

ОВЕН
Попереду тиждень уважної та відповідальної роботи. Це час внутрішнього налаштування, чесності та повернення до себе – без ілюзій.

ТЕЛЕЦЬ
Цікавою особливістю тижня стане повернення людей, з якими контакти нещодавно перервалися. Фінансова ситуація видається доволі сприятливою.

БЛИЗНЮКИ
Багато професійних процесів просуваються повільніше. З`явиться можливість спокійно проаналізувати ситуацію і внести потрібні корективи.

РАК
Ви будете готові до діалогу, однак варто пам'ятати про ризик залежності від не надто надійних партнерів і зберігати обережність.

ЛЕВ
В особистій сфері помітні позитивні зміни. Але багато представників вашого знака будуть повністю поглинуті організаційними завданнями.

ДІВА
Для реалізації ваших планів може знадобитися участь партнерів, що мають фінансові ресурси і серйозний професійний потенціал.

ТЕРЕЗИ
Люди з минулого можуть стати надійними помічниками. Контакти з колегами з інших міст і країн складаються доволі успішно.

СКОРПІОН
Фінансові теми займуть значну частину періоду, проте ключова роль у грошових питаннях може належати діловим партнерам.

СТРІЛЕЦЬ
Багато хто задумається про зміни в місці проживання – від переїзду до нового житла до масштабніших планів.

КОЗОРІГ
Робочі процеси можуть іти повільніше, ніж зазвичай, тому період більше підходить для відпочинку, саморозвитку та спілкування з близькими.

ВОДОЛІЙ
Доведеться повернутися до активної роботи, до того ж завдання можуть виявитися цікавими і перспективними.

РИБИ
Варто уникати імпульсивних витрат. Люди, які перебувають у шлюбі, приділятимуть багато уваги дітям.

Джерело: ТСН

Смачного!

Зефір з яблук на желатині

Інгредієнти: *1 буряк, ½ ч. л. куркуми, 10 мл води, 25 г харчового кондитерського желатину, 10 ст. л. води, 60 мл води, 200 г цукру, 160 г яблучного пюре, 100 г білків, 20 г ванільного цукру, ½ ч. л. лимонної кислоти.*

• Приготуйте барвники. Для цього натріть на великій тертці 1 великий буряк. Відкиньте на сито та вичавіть 15 мл соку. Термічно обробіть сік буряка. Окремо змішайте ½ ч. л. куркуми та 10 мл води.

• Замочіть 25 г желатину у 10 ст. л. води. Лишіть на 10-15 хвилин.

• Тим часом в сотейнику змішайте 60 мл води, 200 г цукру, 160 г яблучного пюре. Варіть сироп на середньому вогні.

• Окремо у чаші комбайна почніть збивати 100 г білків, додавши 20 г ванільного цукру та ½ ч. л. лимонної кислоти.

• Доведіть сироп до кипіння, його температура має сягати 110 градусів. Окремо на водяній бані розтопіть желатин.

• Почніть вливати у збиті білки, не перестаючи їх збивати, сироп тонкою цівкою. Далі влийте розпущений желатин. Збивайте масу протягом 7-8 хвилин.

• Помістіть усі три частини білків у кондитерські мішки з фігурною насадкою. Висадіть масу на противень з пергаментом у вигляді половинок зефіру однакового за діаметром розміру.

• Розділіть отриману масу на 3 рівних частини. В одну влийте сік буряка, збиваючи масу. В іншу – розведену куркуму. Третю частину лишіть білою.

• Дайте зефіру стабілізуватися протягом мінімум 3 годин. Далі присипте 2 ст. л. цукрової пудри.

• Складіть половинки зефіру за кольорами.

ПОРАДА! Для гарного результату важливо, щоб чаша для збивання білків була ідеально чистою та знежиреною. Найпростіше протерти її серветкою з невеликою кількістю оцту або лимонного соку — це допоможе білкам краще збиватися та тримати форму. Також зверніть увагу на температуру в приміщенні: у занадто теплому середовищі (вище приблизно 24-25 °С) зефірна маса може гірше стабілізуватися.

Джерело: klopotenko.com

11 березня середа	12 березня четвер	13 березня п'ятниця	14 березня субота	15 березня неділя	16 березня понеділок	17 березня вівторок
+ 1°	+ 3°	+ 2°	+ 3°	+ 1°	+ 1°	+ 3°
+ 17°	+ 15°	+ 14°	+ 14°	+ 13°	+ 13°	+ 13°
745 тиск, мм	747 тиск, мм	746 тиск, мм	740 тиск, мм	742 тиск, мм	738 тиск, мм	740 тиск, мм

Куточок ГОРОДНИКА

Винен не магазин, а покупець:

5 причин, чому кімнатні рослини після купівлі гинуть

Закінчення. Початок – у № 5 від 4 березня 2026 р.

Неправильне пересаджування

Мабуть, у людей спрацьовує якийсь інстинкт, але багато хто одразу після купівлі рослини прагне якомога швидше її пересадити. І це правильно! Але неправильно те, що пересаджують її зовсім не так, як треба.

Причина цього – звички, коли рослини не купували, а брали у сусідів/друзів/колег живцями, саджали собі, а пересаджування було таким, яке максимально заощаджувало час – перевалювання (коли стару грудку ґрунту ставлять у новий горщик, додають з боків новий ґрунт – і все). Чому тоді це працювало правильно і рослини росли, а тепер так робити категорично не можна?

Перевалювати рослини можна лише тоді, коли новий доданий ґрунт за складом буде таким самим. Раніше переважно використовували звичайну землю з городу чи лісу. Тому перевалювання в більший горщик було для рослин цілковитою нормою.

А що відбувається зараз? Вибір ґрунтів і субстратів надзвичайно великий. І для більшості рослин вимоги до субстрату – він має бути пухким, волого- й повітропроникний. Уявіть собі, що рослину, куплену в щільному торф'яному субстраті, ставлять у новий горщик (не знімаючи старого ґрунту) і додають з боків новий хороший пухкий субстрат. Що відбувається? Під час поливання вода завжди йде шляхом найменшого опору: цей пухкий субстрат по боках всмоктує всю воду, а магазинний пересушений торф залишається сухим. А коренева система де розташована? У торф'яній грудці. Ось і виходить, що рослину ніби полито, а самі корені достатньої кількості вологи не отримали.

Шкідники

Зазвичай у магазинах рослини стоять близько одна до одної, і якщо одна з них заражена, то решта неминуче теж буде уражена тим самим шкідником.

Звідки беруться шкідники в магазинах? Часто рослини привозять уже зараженими, низька вологість (рідко в якому магазині трапляється зволожувач повітря поряд із рослинами) і велика кількість людей (які, до речі, теж можуть бути переносниками шкідників принаймні на одязі) – основні причини появи шкідників на магазинних рослинах.

Саме тому після купівлі рослину обов'язково слід ізолювати від власної домашньої колекції, а ще краще – обробити комплексними препаратами та ізолювати.

Стрес

На відміну від попередніх пунктів, стрес – поняття, яке неможливо виміряти: ґрунт можна помацати, шкідників – побачити, а ось стрес – ніяк.

Але насправді рослини відчувають стрес під час зміни умов навколо них. Їх везуть у фургоні в темряві кілька діб – стрес, виносять із фургона в магазин – нове оточення, теж стрес, ви купуєте їх в магазині й приносите додому, де зовсім інші умови, – знову стрес. Цей перелік можна продовжувати довго.

Допомогти рослині подолати стрес можна хоча б тимчасовим поліпшенням умов до ідеальних. Найкращий засіб проти стресу – це правильне світло (наприклад під фітолампою), тепло й помірна вологість. Наприклад, якщо рослина тропічна – поки що поставте її в тепличку (хоча б просто в целофановий пакет) і виділіть їй найсвітліше місце. Багато хто любить обприскувати стимуляторами росту (Циркон, Епін тощо), але їхню ефективність часто переоцінюють: пам'ятайте, що жоден диво-препарат не врятує рослину, якщо вона стоїть у темному кутку або якщо ви її перезволожили.

Загалом що краще ви адаптуєте рослину до умов у кімнаті, то менше стресу вона відчуватиме й вища ймовірність, що зможе жити вдома.

АДЖЕ ЇХ ПІДЖИВЛЮЮТЬ?

Питання, на яке ніхто не може дати точної відповіді. Цілком можливо, що рослини перед відправленням «годують» спеціальними розчинами, які саме й допомагають пережити транспортування без втрат. Але можна сказати напевно: дуже рідко після купівлі в магазині рослина не виживає. Якщо ж в когось, наприклад, цикламен гине через тиждень, то причина тут не в рослині, а в чинниках, описаних вище.

Джерело: Ukr.Media

РЕКЛАМА

ВТРАЧЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ УЧАСНИКА БОЙОВИХ ДІЙ СЕРІЯ АБ № 581946, ВИДАНЕ ГОЛОВНИМ УПРАВЛІННЯМ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ МО УКРАЇНИ ВІД 04 ЛЮТОГО 2004 РОКУ, НА ІМ'Я БІЛОКОРЕНКА СЕРГІЯ ПЕТРОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

Цікаві факти про бегемотів

• Дорослий гіпопотам може важити понад 4 тонни.

• З точки зору зоології, найближчими родичами цих тварин є кити.

• У світі існують карликові бегемоти, які поступаються своїм повнорозмірним побратимам у 12-15 разів. Щоправда, вони все одно важать близько двохсот кілограмів.

• У бегемотів зуби міцніші, ніж у будь-якої іншої живої істоти на Землі.

• М'ясо гіпопотамів цілком їстівне. Ба більше, палеонтологи встановили, що предки сучасних людей полювали на них заради м'яса ще кілька мільйонів років тому.

• Незважаючи на те, що більшу частину життя бегемоти проводять у воді, вони харчуються тільки тією рослинністю, що росте на суші, а ось водні рослини вони не їдять.

• Розлючений бегемот здатний розвинути величезну швидкість, тож втекти від нього не вдасться навіть професійному спортсмену.

• Єдина жива істота у світі, що становить загрозу для дорослого гіпопотама, – людина.

• Шкіра бегемотів унікальна тим, що вона виділяє особливий фермент, який сприяє знезараженню ран. Чудовий природний механізм, з огляду на те, що бегемоти часто б'ються і наносять один одному більш-менш серйозні рани.

• Новонароджене дитинча бегемота важить у середньому близько 50 кг.

• Гіпопотами нерідко розоряють поля в сільській місцевості. У Стародавньому Єгипті саме вони, а не сарана, вважалися шкідниками полів.

• У шлунку дорослого бегемота може перебувати одночасно до 200 кг перетравлюваної їжі.

• Самка гіпопотама не здатна завагітніти протягом 15-18 місяців після народження дитинчати.

• Деякі племена в Африці виготовляють зубні протези із зубів бегемотів.

• Незважаючи на те, що гіпопотами завжди люто захищають своє власне потомство, вони можуть легко вбити чужих дитинчат.

• Шкура дорослого гіпопотама важить до 500 кг, що становить до однієї восьмої маси всього його тіла.

• Шкіра цих тварин досягає 3,5-4 см завтовшки.

• Бегемоти вміють потіти, причому піт у них червоно-рожевого кольору.

• Зіниці цих тварин унікальні тим, що вони мають Т-подібну форму.

• В Африці бегемоти частіше вбивають людей, ніж крокодили.

• Незважаючи на те, що за можливості гіпопотами постійно їдять, у разі потреби вони можуть обходитися без їжі протягом 15-20 днів.

• Полювання на бегемотів офіційно заборонено в усіх країнах, але деякі африканські племена, які ведуть близький до первісного спосіб життя, продовжують на них полювати.

• Тривалість їхнього життя може сягати приблизно 50 років.

• У ситих бегемотів живіт так сильно відвисає, що під час ходьби може зачіпати землю.

• За добу дорослий бегемот поїдає 50-60 кг їжі.

• Гіпопотами здатні розвинути швидкість бігу до 30 кілометрів на годину. Щоправда, від таких зусиль вони досить швидко видихаються.

• Старі особини нерідко вмирають від голоду після того, як їхні зуби повністю сточуються і вони не можуть більше перетирати рослинну їжу.

• Бегемоти ростуть протягом усього життя.

• Денну спеку гіпопотами зазвичай перечікують у воді, а пастися на суші виходять вночі. Нерідко за ніч вони проходять понад 10 кілометрів у пошуках їжі.

• Зазвичай самки цих тварин народжують дитинчат на суходолі, але іноді роблять це і у воді. Чому – невідомо.

• У бегемотів досить слабкий зір, зате відмінний слух. Причому у воді вони чують не гірше, ніж на суші.

• Якщо дорослий гіпопотам розкриє пащу, відстань від верхньої до нижньої щелепи може сягати півтора метра.

• Мешкають гіпопотами тільки в прісній воді.

• У разі потреби бегемоти можуть затримувати дихання на термін до п'яти хвилин, занурюючись під воду.

• Нападати на бегемотів уникають навіть дорослі та великі крокодили.

Джерело: faktypro.com.ua

20 ХВИЛИН zt.20minut.ua
11 березня 2026 р. № 6 (329)

WAN
Газета є членом Всесвітньої газетної Асоціації

Ідентифікатор медіа R30-02941.

Видавець – ПП "Медіа Ресурс"; адреса: 10014, м. Житомир, вул. Рильського, 9, каб. 407

Адреса редакції: м. Житомир, вул. Рильського, 9, 4й пов., каб. 407

Тел.: (0412) 418-189

Директор: Олександр Васильковський, тел.: 0 (67) 510-50-75 alex.vasilykovskiy@gmail.com

Головний редактор: Ольга Сідлецька, тел.: 0 (97) 470-60-17

Рекламний відділ: Людмила Павлюк тел.: 0 (67) 412-89-81

Редакція не несе відповідальності за зміст рекламних матеріалів. Редакція може не поділяти думку авторів матеріалів. Передрук матеріалів видання повинен бути узгоджений з редакцією.

Віддруковано в друкарні «ВіД і До», м. Чернівці, вул. Заводська, 37-В. Тел.: (050) 3763347.

Зам. наклад: 5000 прим.
Замовлення №

Частина тиражу розповсюджується безкоштовно.

9 786177 234110